

Napisala: Milena Ostojić

Ljetna škola Europske udruge studenata sociologije u Zagrebu, 2006.

Od 11. do 15. svibnja u Zagrebu je održana ljetna škola Europske udruge studenata sociologije (ESSA), osma po redu, na temu *Suvremena sociologija kulture*. Organizirana je od strane Kluba studenata sociologije Diskrepancija i Udruge studenata sociologije Anomija te uz potporu Ministarstva obrazovanja, znanosti i športa, Filozofskog fakulteta Sveučilišta u Zagrebu i Hrvatskog sociološkog društva. Zanimljive teme radionica i odlični predavači koje je škola okupila za svaku su pohvalu: "Opća teorija u sociologiji: od strukture do akcije i natrag" (Nenad Fanuko-Filozofski fakultet Sveučilišta u Rijeci), "Kako analizirati kulturne prakse u kontekstu suvremenih društvenih i ekonomskih procesa" (Rastko Močnik-Filozofski fakultet Sveučilišta u Ljubljani), "(Ne)red i društvena etika: od kaosa do liminalnosti" (Aljoša Pužar-Filozofski fakultet Sveučilišta u Rijeci), "Kultura svakodnevnice: reprodukcija i

transformacije značenja" (Ivana Spasić-Filozofski fakultet Sveučilišta u Beogradu) i "Mjesto sociologije kulture u analiziranju globalne kulture" (Ksenija Vidmar-Horvat – Filozofski fakultet Sveučilišta u Ljubljani). U radionicama su sudjelovali studenti iz sedam europskih zemalja (Hrvatska, Srbija i Crna Gora, Litva, Njemačka, Bugarska, Rumunjska i Moldavija), a završna zajednička prezentacija pokazala je da su različite provenijencije predavača rezultirale raznovrsnošću perspektiva i obuhvaćanjem širokog polja tema iz sociologije kulture, u svoj njezinoj suvremenoj kompleksnosti. Ipak, mada odlično organizirana, ovogodišnja ESSA-ina škola patila je od, u zadnje vrijeme akutnog problema gotovo svih akademskih događanja: slabog odaziva studenata. U nadi da će se to uskoro promjeniti, veselimo se slijedećoj ESSA-inoj školi, koja je u međuvremenu postala jedna lijepa tradicija. ■

Napisala: Ana Pajvančić

Izveštaj s devetnaeste konferencije WFSF (World Futures Studies Federation)

World Futures Studies Federation (WFSF) je jedna od tri svetske organizacije koje se bave studijama budućnosti. Federacija okuplja profesore, istraživače i studente iz celog sveta i različitih profesionalnih miljeva, zainteresovane za neki od mnogobrojnih aspekata bavljenja budućnošću.

Istraživanja budućnosti se mogu podeliti na kratkoročna, srednjeg obima, i dugoročna. Kratkoročnim istraživanjem budućnosti uglavnom se bave ekonomisti usmereni na predviđanja u sferi biznisa, menadžmenta i marketinga, kao i urbani planeri. Nešto dalji "pogled u budućnost", vezan je ponajviše za izučavanje socijalnih promena kroz

uočavanje i identifikovanje novih trendova i promišljanje mogućih budućnosti do kojih ovi trendovi mogu dovesti. Ovakav pristup je prevashodno vezan za sociološki način razmišljanja, a oslanja se na neke od tradicionalnih socioloških metoda i teorija (ponajviše na modele socijalne promene). Futurolozi ovakvog usmerenja se dosta bave i društvenim posledicama upotrebe novih tehnologija. Pogled u budućnost na dugi period podrazumeva antropološka, medicinska, tehničko-tehnološka, humanistička, i ekološka razmatranja evolucije čovečanstva i mesta čoveka na planeti i univerzumu u dalekoj budućnosti. Osnovni stav koji povezuje sve futurologe različitih usmerenja jeste da je na osnovu nekih prošlih događaja i trendova u sadašnjosti moguće predvideti moguće scenarije budućnosti. Cilj ovakvih predviđanja je da se promisle posledice aktuelnih događaja i da se odluke o budućnosti donose sa sveštu o tim posledicama. Dakle, ono zajedničko u multidisciplinarnom pristupu ovim problemima jeste interes za društvene promene u budućnosti, pa je velik broj futurologa sociološkog "backgrounda".

Devetnaesta svetska konferencija WFSF je održana 21.-23. avgusta 2005. u Budimpešti. Ovogodišnju konferenciju je organizovao odsek za Future studies pri Corvinus Univerzitetu u Budimpešti, a podržana je od UNESKA. Konferencija je bila vezana za problem međugeneracijskih odnosa sa naglaskom na odgovornost

generacija današnjice za generacije budućnosti. Ovaj osnovni problem je bio analiziran kroz različite sesije. Sesije su bile na temu: Kulturni obrasci u međugeneracijskim odnosima; Vrednosti i mudrost u međugeneracijskoj interakciji; Obrazovanje i edukacija; Cyberspace; Ekomska baza za zajednički život i nove generacije metoda istraživanja budućnosti.

Tokom konferencije je održano i više forum diskusija na teme: Evolucija čovečanstva; Kognitivna predstava budućnosti; Demokratija u budućnosti?; Utopija, promene i umetnost; i Ženski forum.

Na konferenciji je prikazan i dokumentarni film autora Ziaudina Sardara. Film je sniman u muslimanskim državama (najviše u Pakistanu) i bavi se pronalaženjem novog trenda u islamu očitovanog u "novom modelu modernog muslimana". Ovakav trend autor uočava u promenama koje mladi unose u razumevanje svoje vere, sa ciljem promovisanja islama kao tolerantne i otvorene religije.

Osim ovoga, održana je i jedna panel diskusija o profesionalizaciji u okviru studija budućnosti. Na diskusiji su iznošeni stavovi za i protiv profesionalizacije i unifikacije sertifikata za studije budućnosti na svetskom nivou.

Posle konferencije, od 24.-26. avgusta, održan je kurs iz studija budućnosti. Ovaj kurs je obuhvatao predavanja o osnovnim metodama i pristupima koji su do sad razvijeni u ovoj oblasti. ■